

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Reactie college op accountantsverslag jaarrekening 2018	2383722		29 mei 2019

Geachte leden van de gemeenteraad,

De door uw raad aangewezen accountant, Deloitte, heeft de door ons opgestelde jaarrekening 2018 gecontroleerd. Van deze controle heeft de accountant verslag gedaan. Op basis van het concept verslag van de accountant verwachten wij dat er een goedkeurende verklaring t.a.v. zowel de rechtmatigheid als de getrouwheid wordt afgegeven. Het verslag is reeds aan u toegezonden op 29 mei 2019. Wij geven met deze brief onze reactie op de belangrijkste bevindingen en het beeld dat de accountant schets in het accountantsverslag.

Belangrijke conclusie uit het concept verslag van bevindingen is dat de accountant van mening is, dat het begrotingsbeheer goed op orde is. Op basis van de controlewerkzaamheden heeft de accountant geconcludeerd dat alle financieel relevante aspecten van wetgeving en verordeningen door het college zijn nageleefd en dat zowel de baten als lasten over 2018 als de balans-mutaties in 2018 rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit met uitzondering van de rechtmatigheid op EU-aanbestedingen en onzekerheden binnen het Sociaal domein. Echter deze fouten en onzekerheden blijven binnen de geldende toleranties, zodat deze in tegenstelling tot voorgaande jaren geen gevolgen heeft voor onze goedkeurende verklaringen.

Als college zijn wij tevreden met deze resultaten. Ook in 2018 zijn er goede stappen gezet om de structuur, logica en inhoud van het jaarverslag te verbeteren. Dit wordt bevestigd door de uitkomsten van de accountantscontrole. Tegelijkertijd zijn wij van mening dat gestreefd moet blijven worden naar nieuwe kwaliteitsslagen om zo te komen tot een (nog) beter leesbaar en informatief jaarverslag.

De belangrijkste opmerkingen geven aanleiding tot het volgende commentaar:

Onzekerheden t.a.v. de rechtmatigheid

De accountant constateert onzekerheden op het gebied van het Sociaal domein en onrechtmatigheden bij de naleving van de EU-aanbestedingsregels.

Sociaal domein

Persoonsgebonden Budgetten (PGB)

Deze onzekerheid van circa € 2,3 miljoen wordt voor een groot deel veroorzaakt door de (landelijke) afkeurende verklaring bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) m.b.t. de bestedingen van de persoonsgebonden budgetten (PGB).

Wij voeren als gemeente zelf controles uit om deze beperkte onzekerheid te verkleinen, bijvoorbeeld door periodieke themacontroles naar grote PGB-aanbieders en naar aanleiding van fraudesignalen. Ook hebben wij extra checks ingebouwd bij de verstrekking van PGB.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Op dit moment kiest het college er niet voor om daarnaast extra controles uit te voeren. De omvang van de PGB's is relatief gering in relatie tot de totale uitgaven binnen het sociaal domein, waarin we vooral Zorg In Natura verlenen. Wij kiezen ervoor om de beschikbare ambtelijke capaciteit in te zetten om de besparingen uit het interventieprogramma te realiseren om zo uiteindelijk meer grip te krijgen op de kosten binnen het sociaal domein. Deze keuzes betekenen dat de onzekerheid over de rechtmatige besteding van PGB's in de toekomst blijft bestaan. Omdat we niet kunnen aantonen (door middel van een uitgebreid controleplan) dat de PGB's rechtmatig zijn, wordt het totale bedrag dat wij aan PGB's verlenen als onzeker aangemerkt. Dit betekent dus uitdrukkelijk niet dat alle PGB's onrechtmatig zijn. Wij hebben overigens wel een intensieve aanpak van PGB-fraude ingezet sinds 2016. Daarbij zoomen we vooral in op de vraag of de zorgaanbieder wel de juiste zorg verleent en factureert.

Zorg In Natura (ZIN)

Net als voorgaande jaren zijn er ook onzekerheden aanwezig in de bestedingen ZIN voor Jeugd en WMO. Dit is geen nieuwe bevinding, al vanaf het eerste jaar van de decentralisaties (2015) komt dit terug in controleverklaringen van onze huisaccountant. In 2015 bedroeg de totale onzekerheid voor ZIN WMO en Jeugdzorg nog € 10,3 miljoen. Over het controlejaar 2017 was dit nog circa € 5 miljoen. Over het controlejaar 2018 bedraagt de onzekerheid nog circa € 2,5 miljoen. De ingezette maatregelen om de onzekerheid terug te dringen hebben dus effect.

De onzekerheid wordt deels veroorzaakt doordat kleinere aanbieders met een (landelijke) omzet die lager is dan €125.000 geen controleverklaring over hun omzet hoeven aan te leveren. In 2018 bedroeg het totaal aan gedeclareerde omzet in Hengelo van deze aanbieders € 665.000. In 2016 is door het college besloten om het landelijk controleprotocol toe te passen voor de verantwoording van zorgaanbieders en om aan te sluiten bij de omzetgrens voor de controleplicht van €125.000 per domein. Voor deze omzetgrens is gekozen om de administratieve last voor kleinere aanbieders te beperken. Ervaring leert dat de administratieve organisatie van kleine aanbieders voor een accountant vaak onvoldoende is om een oordeel over de omzet te kunnen geven. Controle technische maatregelen zoals functiescheiding ontbreken vaak omdat deze aanbieders zelfstandig opereren zonder personeelsleden (zzp-ers). De praktijk leert dat in dit soort gevallen de accountant de opdracht terug geeft of een ander soort accountantsverklaring afgeeft, zoals een samenstellingsverklaring of een beoordelingsverklaring. Deze laatste twee soorten accountantsverklaringen geven ons (en onze huisaccountant) onvoldoende zekerheid over de verantwoording van de bestedingen van de zorgaanbieder.

Niet alle ontvangen controleverklaringen van zorgaanbieders bevatten een goedkeurend oordeel. De verantwoordingen van de Jeugdzorg bestedingen bevatten in totaliteit een onzekerheid in de controle van getrouwheid en rechtmatigheid ter hoogte van € 483.000 en voor de verantwoordingen van de WMO bestedingen bedraagt deze onzekerheid in totaliteit € 47.000.

Voor in totaliteit € 1,3 miljoen had wél een verantwoording over geleverde zorg, voorzien van controleverklaring, ingediend moeten worden. Deze zorgaanbieders zijn tot op heden in gebreke gebleven. De aanbieders die niet (tijdig) hun verantwoordingsinformatie hebben aangeleverd zijn meerdere malen via e-mail aangesproken op het missen van de deadline. Tevens zijn deze aanbieders schriftelijk in gebreke gesteld. De huidige contracten geven ons geen ruimte om deze aanbieders te sanctioneren.

Vanaf 2015 hebben verschillende maatregelen ertoe geleid dat de onzekerheid over de lasten van Zorg in Natura WMO en Jeugd zijn teruggelopen. Wij verwachten dat deze ontwikkeling zich doorzet. We zullen echter in meer of mindere mate afhankelijk blijven van de aanlevering van informatie door aanbieders. Dit geldt met name in de Jeugdzorg, waarin indicaties door derden kunnen worden gesteld. Deze afhankelijkheid maakt dat de kans op een financiële onzekerheid in de jaarrekening inherent is aan het huidige stelsel.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

EU-aanbesteding

Door de organisatie is hard gewerkt om het probleem m.b.t. de EU-aanbestedingen op te lossen. In tegenstelling tot vorige jaren blijven we nu binnen de rechtmatigheidstolerantie. Geconstateerd is een onrechtmatigheid van € 2,4 miljoen. Ten opzichte van de onrechtmatigheid in 2017 (€ 4,1 miljoen) is dit een forse verbetering. Wij zijn blij om te zien dat de inkoop professionalisering zijn vruchten begint af te werpen. De benoeming van een inkoopanalist heeft hieraan in positieve zin bijgedragen. Ook zijn wij tevreden over het feit dat de accountant met ons constateert dat we op de goede weg zijn. Desondanks realiseren wij ons dat er op het gebied van inkoop- en aanbesteding nog verdere stappen gemaakt moeten worden. Wij zullen hier dan ook op blijven inzetten.

Grondexploitatie

Wij zijn content met het feit dat de accountant met ons constateert dat de grondexploitaties deugdelijk zijn gewaardeerd, dat de onderbouwingen voor de gekozen uitgangspunten voldoende onderbouwd zijn en dat de gemeente de nodige controles heeft uitgevoerd om de interne uitgangspunten te valideren.

De gemeente moet, conform de wetgeving, het meest waarschijnlijke scenario berekenen. De accountant constateert met ons dat we in die opzet slagen. De accountant maakt daarbij wel de kritische kanttekening dat met name op de afgifte van woningbouw en bedrijventerreinen ze risico's zien. Deze risico's worden door de gemeente ook onderkend en deze zijn meegenomen in de paragraaf 6.2 weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarrekening. We nemen de kritische kanttekening ter harte en we gaan daarmee rekening houden in de volgende jaarrekening.

De accountant maakt een analyse over de te slopen woningen in haar rapport, maar in de analyse gaat het over twee verschillende onderwerpen. Om verwarring te voorkomen leggen we uit om welke twee onderwerpen dit gaat. Het eerste onderwerp is de verwachte (dus nog te realiseren) sloopopgave zoals opgesteld door Primos. Uiteraard wordt daarbij niet aangegeven waar deze sloop verwacht wordt, omdat het gaat over inschattingen die voor elke gemeente in Nederland gemaakt worden. Daarnaast monitort de gemeente jaarlijks het aantal nieuwbouwwoningen bij herstructureringsplannen waar al gesloopt is. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de wijken Veldwijk Noord en Hengelose Es waar al gesloopt is en waar nu nieuwbouw gerealiseerd wordt.

Weerstandsratio

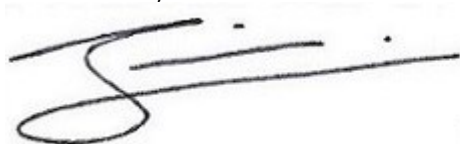
De accountant heeft geconstateerd dat het weerstandsvermogen toereikend is voor de risico's die de gemeente loopt. De weerstandsratio is gestegen van 1,4 (voldoende) in 2017 naar 2,1 (uitstekend) in 2018.

Het beeld wat hieruit voortvloeit is wat ons betreft geflatteerd hoog. Op een deel van de beschikbare weerstandscapaciteit liggen al claims. Dit geldt bijvoorbeeld voor de bestemmingsreserves en het gereserveerde deel binnen de algemene reserve voor het sociaal domein van € 8,4 miljoen (n.a.v. het ontvangen geld uit de stroppenpot van het Rijk). Als we deze bedragen niet meenemen komen we op een gecorrigeerd weerstandsratio van 1,03. Net voldoende.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris,

de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.